

Příloha č. 1

563/2004 Sb.

ZÁKON

ze dne 24. září 2004

o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

ČÁST PRVNÍ

PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět a rozsah úpravy

(1) Tento zákon upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání a kariérní systém.

(2) Tento zákon se vztahuje na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení 1) (dále jen "škola"), a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociální péče.

§ 2

Pedagogický pracovník

(1) Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu 1) (dále jen "přímá pedagogická činnost"); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. 2) Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociální péče.

(2) Přímou pedagogickou činnost vykonává

- a) učitel,
- b) vychovatel,
- c) speciální pedagog,
- d) psycholog,
- e) pedagog volného času,
- f) asistent pedagoga,
- g) trenér,
- h) vedoucí pedagogický pracovník.

Příloha č. 2

HLAVA II

PŘEDPOKLADY A POŽADAVKY PRO VÝKON ČINNOSTI PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Díl 1

Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka a předpoklady pro výkon funkce ředitele školy

§ 3

Předpoklady pro výkon funkce pedagogického pracovníka

(1) Pedagogickým pracovníkem může být ten, kdo splňuje tyto předpoklady:

- a) je plně způsobilý k právním úkonům,
- b) má odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává,
- c) je bezúhonný,
- d) je zdravotně způsobilý a
- e) prokázal znalost českého jazyka, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen

- a) za úmyslný trestný čin, nebo
- b) za trestný čin nedbalostní spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti pedagogického pracovníka, pokud se na něj nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(3) Bezúhonnost prokazuje fyzická osoba před vznikem pracovněprávního vztahu předložením výpisu z evidence Rejstříku trestů; výpis nesmí být starší než 3 měsíce.

(4) V průběhu trvání pracovněprávního vztahu je pedagogický pracovník povinen předložit řediteli školy nebo řediteli zařízení sociální péče výpis z evidence Rejstříku trestů, pokud byl pravomocně odsouzen za trestný čin, jímž by mohl pozbýt předpoklad bezúhonnosti.

(5) Posuzování předpokladu podle odstavce 1 písm. d) se řídí zvláštním právním předpisem. 3)

(6) Uznávání odborné kvalifikace a splnění předpokladu bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti u státních příslušníků členských států Evropské unie, případně jejich rodinných příslušníků, a státních příslušníků ostatních států, kteří jsou v členském nebo jiném státě oprávněni konat přímou pedagogickou činnost, se řídí zvláštními právními předpisy 4).

Příloha č. 3

§ 16

Vychovatel

(1) Vychovatel získává odbornou kvalifikaci

a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na vychovatelství nebo sociální pedagogiku,

b) vysokoškolským vzděláním podle § 7 až 12 s výjimkou § 11,

c) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na vychovatelství nebo sociální pedagogiku,

d) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu než podle písmene c) a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na vychovatelství nebo sociální pedagogiku, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na vychovatelství nebo sociální pedagogiku, nebo studiem pedagogiky,

e) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu střední odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu vychovatelů, nebo

f) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu střední školy a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na vychovatelství.

(2) Vychovatel, který vykonává přímou pedagogickou činnost ve školském výchovném a ubytovacím zařízení nebo v jeho oddělení zřízeném pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, získává odbornou kvalifikaci

a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku pro vychovatele, nebo

b) vzděláním stanoveným pro vychovatele podle odstavce 1 a studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na speciální pedagogiku, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na speciální pedagogiku.

Příloha č. 4

Ukázka Seligmanovy metody postupem ABCDE pro zvýšení míry optimismu na konkrétním příkladu:

A - nepříznivá událost: Obdržel jsem hodnocení semináře, který jsem vedl, o psychologickém uzdravení z traumatu. V jednom hodnocení stálo: "Byl jsem tímto kurzem neuvěřitelně zklamáný. Jediná věc, která na mne zapůsobila, bylo, jak důkladně a důsledně nudný náš profesor byl. Většina mrtvol má v sobě více života než profesor Richmond. V žádném případě se na tento seminář nezapisujte! "

B - přesvědčení: Taková nestoudnost o d toho mladého výtržníka. Dneska studenti očekávají, že výuka bude se zvukovým vybavením Dolby, a když nepoužíváte zářivá multimédia, jste pro ně nudný. Nedokážou se srovnat se situací, kdy jim představíte skutečně podnětný materiál a předpokládáte, že budou přemýšlet a trochu pracovat. Už mám tohoto povýšeného postoje u studentů plné zuby. Ještě že nevím, kdo to napsal.

C - důsledky: Byl jsem vzteky bez sebe. Zavolal jsem manželce a přečetl jsem jí to hodnocení a pateticky jsem o tom asi deset minut řečnil. Dokonce i později ten den jsem byl pořád naštvaný. Neustále jsem rozebíral, jak arogantní a rozmazlení tito studenti jsou.

D - disputace: Bylo to opravdu drzé. Dokážu pochopit, že se ten seminář někomu nelíbí, ale nemá důvod být tak sprostý. Měl bych samozřejmě mít na mysli, že to bylo jen jedno hodnocení. Většina studentů si patrně myslela, že ten kurz byl v pořádku. Nedostal jsem však tak vysoké hodnocení jako obvykle. A víc studentů poznamenalo, že by látku snadněji pochopili, kdybych použil nějaké diapozitivy. Nechtěj i laserovou show, jen je třeba trochu využít techniku, aby to pro ně bylo zajímavější a přístupnější. Možná, že jsem krapet zpohodlněl. Dříve jsem se víc snažil studenty do předmětu vtáhnout. Už mě tolik nebaví ten seminář učit a asi je to na mně vidět. Zřejmě bych se na to hodnocení měl dívat jako na pobídku a strávit trochu času vylepšením přípravy.

E - aktivizace: Přestal jsem být tak naštvaný. Pořád mě trápilo, jak se jeden student Vyjádřil, ale byl jsem schopný nadhledu. Nechtěl jsem si připustit, že jsem trochu zlenivěl, ale mohl jsem uvolněnou energii zaměřit na modernizaci semináře. Dokonce mám pocit, že mne látka zase přitahuje, a těším se, až si přípravu přepracuji (Seligman, 2003).

Příloha č. 5

Technika „Autobus“ popsaná v knize Debbie Fordové – Temná stránka hledačů světla která slouží k zvědomění vytěsněných stránek osobnosti:

Toto cvičení provádějte, když jste opravdu uvolnění, po procházce či po koupeli. Budete se setkávat se svými vnitřními hlasy, také musíte mít co nejklidnější mysl. Vhodný čas je také brzy ráno nebo těsně předtím, než si půjdete lehnout. Pusťte si nějakou tichou hudbu a zapalte aromatické svíčky, by vám pomohly vytvořit uvolněnou náladu. Zavřete oči a sledujte svůj dech. Dlouze, pomalu, zhluboka dýchejte, zadržte dech na pět či více vteřin a pak pomalu vydechněte. Proveďte to aspoň pětkrát, dokud vaše mysl nebude úplně klidná.

Teď si představte, že nastupujete do velkého, žlutého autobusu. Posad'te se na sedadlo uprostřed. Cítíte vzrušení před dlouho očekávanou cestou. Představte si, jak jedete za jasného, krásného dne ulicí. Sedíte a staráte se o své, když vám náhle někdo poklepe na rameno. Vzhlednete a ten člověk řekne: „Ahoj, jsem jedna z tvých vnitřních osobností a všichni ostatní v tomhle autobuse jsou také tvé vnitřní osobnosti. Nechtěl bys vstát, trochu se tu projít a podívat se, kdo tu všechno je?“ Zvednete se ze sedadla a projdete autobusem, díváte se na všechny lidi, kteří tu sedí... Vidíte před sebou všechny druhy lidí - vysoké, malé, teenagery i staré lidi. Možná jsou tu i akrobaté, zvířata i bezdomovci. S vámi jsou tu lidé všech ras, barev a vyznání. Někteří mávají, aby připoutali vaši pozornost, jiní se tiše schovávají v koutě. Pokračujte v chůzi uličkou, pomalu si vizualizujte všechny vlastnosti v autobusu.

Teď vás řidič vyzve, abyste vzali jednu ze svých vnitřních osobností na procházku do blízkého parku. Využijte příležitosti, dovolte jedné z osobností, aby vás vzala za ruku, vystoupila s vámi z autobusu a doprovodila vás do parku. Posad'te se vedle této osoby a zeptejte se jí na jméno. Požádejte ji, aby vám zároveň pověděla, jakou vlastnost reprezentuje. Když například potkáte někoho zlostného, můžete jej pojmenovat Vzteklý Vlasta nebo Zlostná Zuzka. Pokud jméno neuslyšíte, nějaké této osobě dejte. Dopřejte si tolik času, kolik potřebujete. Všimněte si, jak je tato osoba oblečená a jak vypadá. Jak voní? Všimněte si její nálady a řeči těla. Znovu se zhluboka nadechněte a zeptejte se: „Jaký máš pro mne dar?“ Ať tento dar dostanete, zeptejte se: „Co potřebuješ, abys byl celý?“ nebo „Co potřebuješ, aby ses mohl zapojit do mého nitra?“

Když vyslechnete všechny odpovědi, zeptejte se této osoby: „Je ještě něco, co mi potřebuješ povědět?“ Až skončíte, nezapomeňte se s ní rozloučit a doprovodit ji do autobusu.

Až budete chtít, otevřete oči a zapište si poselství, které jste od své vnitřní osobnosti dostali. Pak si vezměte svůj deník a alespoň deset minut si zapisujte své pocity z této zkušenosti. Nedělejte si starosti, pokud nedostanete od své vnitřní osobnosti všechny odpovědi, které potřebujete. Slyšet všechna poselství vyžaduje čas a cvik. Smluvte si se sebou termín, kdy to zkusíte znovu. Toto cvičení vyžaduje, abyste se přestali bránit sami sobě, abyste se ujistili, že jste si pro celý proces vytvořili bezpečné prostředí (FORDOVÁ, 2002).

Příloha č. 6

Zkrácená forma autogenního tréninku¹

Pohodlně se položte, zavřete oči, nadechněte se, zadržte dech, napněte svaly celého těla, teď pomalu vydechujte a uvolňujte se. Celé tělo se uvolňuje, obě ramena, obě paže od ramen až po prsty, obě dolní končetiny, trup, krk, i obličej.

Uvolněné tělo těžkne, tíha v obou ramenech, pažích, ztěžkly obě dolní končetiny, celý trup i hlava, jako byste se bořili do podložky, na které ležíte, jakoby Vás to tam táhlo. Je to příjemné.

Teplo v končetinách, teplo v obou pažích, od prstů až po ramena, obě paže jsou teplé, prohřáté. Teplo v obou dolních končetinách. Teplo, příjemné teplo v obou dolních končetinách.

Klidně, volně Vám to dýchá, jakoby samo od sebe, vzduch klidně necháváte proudit do hrudníku i do břicha. Klidně to dýchá.

Klidný tep, Vaše srdce pracuje klidně, pravidelně a spolehlivě, a vy vnímáte svůj tep, tep Vašeho srdce.

Pocítujete teplo v břiše, v celé dutině břišní se šíří příjemné teplo, teplo v břiše.

Vaše čelo je chladné, příjemný chlad na čele a na spáncích, chladné čelo jako byste cítili chladný vánek, větřík.

Cítíte se příjemně, klid, vyrovnanost, sebejistota, vnitřní síla.

Teď se připravte na konec cvičení. Až se Vám bude chtít cvičení ukončit, tak se zhluboka nadechněte, vydechněte, otevřete oči a posaďte se. Energicky se protáhněte, zacvičte si pažemi, cítíte v sobě klid, vyrovnanost a současně energii.

¹ (<http://www.ftvs.cuni.cz/eknihy/attrenink/> In: [online]. [cit. 2013-04-01])